

Anslutning till JETS-energieffektivitetsavtalet 2026–2035

Nämnden för lokaltjänster 10.12.2025 § 70

895/14.04.00/2025

Beredare	Husteknikchef Jyrki Marttila fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Kommunutvecklingsdirektör Anna-Kaisa Kauppinen Nämnden för lokaltjänster beslutar ansluta sig till Energieffektivitetsavtalet för den offentliga sektorn för avtalsperioden 2026–2035.
Beslut	Nämnden för lokaltjänster beslutade enligt beslutsförslaget.
Redogörelse	Energibesparing och energieffektivitet har ända sedan 1990-talet främjats genom avtal mellan staten, näringslivet och kommunen. Avtalsverksamheten har varit ett centralt och kostnadseffektivt medel i verkställandet av vår energipolitik. Detta avtal förlänger oavbrutet energieffektivitetsverksamheten efter avtalsperioden som upphör år 2025. Målet är att även denna gång få cirka 60 procent av den totala energiförbrukningen i Finland att omfattas av frivilliga avtal. I Finland sparas årligen över 16 terawattimmar energi tack vare sparåtgärderna i anslutning till avtalen. Detta motsvarar 4,5 procent av energiförbrukningen i hela landet. Samtidigt minskar koldioxidutsläppen med cirka 3,5 miljoner ton per år, vilket motsvarar den genomsnittliga årliga koldioxidbelastningen bland över 335 000 finländare. Arbets- och näringsministeriet genomför regeringens energipolitik genom energieffektivitetsavtalsverksamhet. Där spelar energibesparing och förbättring av energieffektiviteten en central roll. Det centrala målet i den nationella, gällande klimatlagen (423/2022) är att säkerställa att Finland senast år 2035 uppnår koldioxidneutraliteten. Genom att förbättra energieffektiviteten främjar man också uppnåendet av koldioxidneutralitetsmålen. Energieffektivitetsavtalen har en central roll i verkställandet av artikel 8 i energieffektivitetsdirektivet ((EU) 2023/1791) och i fullgörandet av dess nationellt bindande energisparkrav inom den slutliga energiförbrukningen. Energieffektivitetsavtalsverksamheten stöder också verkställandet av principen om energieffektivitet först och flera andra nationella förpliktelser i energieffektivitetsdirektivet. Avtalsparterna anser att frivilligt avtalsförfarande är ett fungerande och resultatrikt medel att verkställa energipolitiken och strävar efter att vidta de åtgärder som avtalen innehåller. Avtalsparterna har som mål att avtalen ska vara lika effektiva som lagstiftning men mer flexibla i genomförandet, vilket stärker Finlands konkurrenskraft. Energieffektivitetsavtalsverksamhet inom offentliga sektorn stöder verkställande av flera förpliktelser i energieffektivitetsdirektivet (EED) och gäller bl.a. offentliga sektorns ledande ställning inom energieffektivitet och energieffektivitet i byggnader (artikel 5 och 6), energieffektivitet inom offentlig upphandling (artikel 7), energikartläggningar (artikel 11), rådgivning och kommunikation (artikel 22 och 24), bedömning och

planering av uppvärmning och nedkylning i kommunerna (artikel 25) och användning av energitjänster (artikel 29).

I artikel 6 i EED bestäms om reparationsskyldigheten, enligt vilken minst 3 procent av den totala ytan av uppvärmda och/eller nedkylda byggnader som ägs av offentliga organ ska repareras årligen åtminstone till nästan nollenergibygnader eller utsläppsfria byggnader.

I stället för reparationsskyldigheten kan medlemsstaterna tillämpa ett alternativt tillvägagångssätt för att uppnå motsvarande energibesparing. Med alternativt tillvägagångssätt måste man på riksnivå uppnå samma energibesparing som man skulle uppnå genom reparationsskyldigheten. I Finland eftersträvas energibesparing enligt artikel 6 genom energieffektivitetsavtal. Avtalet stöder väsentligt också det övriga energieffektivitets- och klimatarbetet inom offentliga sektorn.

Kyrksläatts kommun föreslås anslutas till Energieffektivitetsavtalet för den offentliga sektorn (JETS) för åren 2026–2035.

JETS-energieffektivitetsavtalsperioden 2026–2035 fortsätter KETS-avtalsperioden 2017–2025, som upphör i slutet av år 2025. Kommunen har deltagit redan under den föregående KETS-avtalsperioderna och utfört energireparationer och -syner i befintliga fastigheter.

Till avtalsvillkoren hör årlig energi-, vattenförbruknings- och åtgärdsrapportering över utförda förbättringar. Som en del av avtalet uppgörs en kommunal energistrategi och man sätter upp energibesparingsmål för avtalsperioden. Enligt avtalet ska kommunen sträva efter att utöka användningen av förnybara energikällor.

Kommunens energifrågor ska beaktas både i nya byggnadsprojekt och i befintliga fastigheter. Med energiförbrukning som står under den Anslutandes kontroll avses sådan energiförbrukning som den Anslutande har bestämmanderätt över, det vill säga de fall där den Anslutande har beslutanderätt om åtgärder som gäller energiförbrukningen.

Undantag är företag vars huvudsakliga verksamhet är att producera, överföra, distribuera eller bedriva detaljhandel med energi samt kommunägda hyreshusbolag och bostadsrättssamfund vars energiförbrukning ansluts till för dem avsedda energieffektivitetsavtal inom näringslivet eller fastighetsbranschen.

På ovan nämnda grunder föreslås att vattenförsörjningsverket ansluts till avtalet som egen rapporteringsenheten. Anslutning av gatu- och underhållssidan till JETS som separat rapporteringsenhet utreds. Om så inte beslutas inkluderas uppgifterna om förbrukning i kommunens rapport.

För förbättring av energieffektiviteten och projekt för förnybar energi reserveras separat eget anslag i det årliga reparationsprogrammet. Vid reparationer gynnas energisparande åtgärder och anläggningar. Vid planeringen av åtgärderna ser man till att de varken ökar fukttekniska risker eller skadar byggnader på längre sikt. En del av energisparmålen uppfylls när fastigheter underhålls och renoveras inklusive VVS-tekniska maskiner och byggnadsautomation.

Under JETS-avtalsperioden 2026–2035 strävar man efter indikatorerna för alla aktörer under den sista KETS-avtalsperioden:

- värme- och bränslebesparing 87 %
- elbesparing 13 %

Ovan nämnda siffror påverkas av att olje- och gasuppvärmda objekt övergår till jordvärme, varvid elförbrukningen minskar relativt mindre.

För energibesparingsprojekt är det tills vidare möjligt att söka statlig finansiering.